

Motion till riksdagen 2006/07:Ub371

av **Solveig Hellquist (fp)**

Forskning inom innovationsvetenskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att uppmuntra forskning inom ämnet innovationsvetenskap vid Sveriges samtliga universitet.

Motivering

Det finns 14 statliga universitet och 22 statliga högsolor i Sverige. Dessutom finns det tre lärosäten med enskild huvudman som har rätt att ge forskarutbildning, nämligen Chalmers tekniska högskola, Handelshögskolan i Stockholm och Högskolan i Jönköping. Enligt Högskoleverket ligger skillnaden mellan högskola och universitet i rätten att utfärda examina inom forskarutbildning.

Innovation står för något som är unikt och nytt och som skapar möjligheter till både kunskapsutveckling och nya färdigheter i form av nya produkter och nya tjänster. Begreppet ”innovation” får därför anses vara en av de viktigaste verktygen för vår samhällsutveckling.

I Sverige har behovet av innovation ofta tillgodosetts inom föreningsrörelsen. Svenska Uppfinnareföreningen är en av världens äldsta uppfinnarföreningar. Den grundades 1886 av den välkände patentingenjören Salomon August Andréé. Tanken var att bilda ett forum för idéutbyte och samverkan mellan uppfinnare, forskning och näringsliv och att skapa goda förutsättningar för utveckling och innovation. Sverige har alltså en historia av innovationskultur att bygga på.

Nationella och internationella skyddsformer för innovation finns inom immaterialrätten. EU har redan infört s.k. Europapatent och andra Europatäckande skyddsformer. De är viktiga eftersom de flesta länder i dag satsar på innovationsforskning. Det finns även ansatser till detta i Sverige.

Fel! Okänt namn på

Innovation handlar inte enbart om s.k. uppfinningar. Begreppet lyfter även fram kreativa idéer som handlar om kostnadsbesparingar, affärsvärderingar, metodanalyser och demokratifrågor. Begreppet innovation innebär ett nytt förhållningssätt till den kunskap som man ska använda på ett nytt sätt. Innovationsforskning kan leda till en minskning av användningen av icke förnybara material, icke förnybar energi och svårnedbrytbara ämnen. Genom innovationsforskningen kan nya metoder för sanering av förorenad miljö utvecklas och kunskapen om återanvändning öka. Den kan minska användningen av energi och aktivera medborgarna att komma med förslag till olika förbättringar. Genom att bygga upp en innovativ kultur kan även ett engagemang hos medborgaren väckas, där medverkan i samhällets utveckling både känns angelägen och möjlig. Det innovativa förhållningssättet stöder därför även demokrati och ett demokratiskt arbetssätt.

Enligt definitionen är innovation att både erfara och uppleva något nytt. För att medborgaren ska kunna värdera sin innovationförmåga måste svensk forskning erbjuda både kunskap och forskningsresultat som kan ligga till grund för både värderingsinstrument och utbildning. Det är därför positivt att några universitet och högskolor redan förordnat professorer inom ämnet innovation.

Samhällets behov av innovationer har funnits under mycket lång tid. Exempelvis finns 1949 års lag om rätten till arbetstagares uppfinning (lag 1949:345). Den reglerar rätten till den innovation som arbetstagaren gjort i sin anställning. Vidare kan nämnas copyrighträtten, som blir allt viktigare inom det nya IT-samhället. Men motsvarande kunskapsutveckling i form av aktiv forskning och kunskapsutveckling har inte tillgodosetts. Skolan tappar därför sina verktyg i kunskapsförmedlandet. Det är viktigt att barn lär sig att använda sina kunskaper på nya sätt. Våra företag tappar eller begränsar möjligheten till innovation som kan skapa fler produkter och tjänster, som är så viktiga i den pågående globaliseringen. Även om det är viktigt att värna den fria forskningen är det angeläget att stödja forskning inom innovationsvetenskap som berör så många områden i en tid av internationalisering.

Stockholm den 26 oktober 2006

Solveig Hellquist (fp)